

Środa, 9 marca 2022 r.

P9_TA(2022)0066

Kontakt z obywatelami: prawo do składania petycji, prawo do zwracania się do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i europejska inicjatywa obywatelska

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 marca 2022 r. w sprawie kontaktu z obywatelami: prawo do składania petycji, prawo do zwracania się do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Europejska Inicjatywa Obywatelska (2020/2275(INI))

(2022/C 347/09)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 10 i 11 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
  - uwzględniając art. 24 i 227 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), będące wyrazem znaczenia przywiązywanego w tym traktacie do prawa obywateli i osób mieszkających w UE do informowania Parlamentu o swoich obawach,
  - uwzględniając art. 228 TFUE dotyczący roli i funkcji Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich,
  - uwzględniając przyjęty przez Radę środek ustanawiający Zmienione ramy UE wymagane na mocy art. 33 ust. 2 Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych,
  - uwzględniając art. 11, 41, 42, 43 i 44 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej dotyczące prawa do składania petycji do Parlamentu Europejskiego,
  - uwzględniając postanowienia TFUE dotyczące postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, w szczególności art. 258 i 260,
  - uwzględniając swoje rezolucje w sprawie prac Komisji Petycji,
  - uwzględniając art. 222, 230 i 216 Regulaminu,
  - uwzględniając art. 10 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej,
  - uwzględniając art. 20 TFUE dotyczący prawa do kierowania petycją do Parlamentu Europejskiego, odwoływania się do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich oraz zwracania się do instytucji i organów doradczych Unii w jednym z języków Traktatów oraz otrzymywania odpowiedzi w tym samym języku,
  - uwzględniając decyzję Parlamentu Europejskiego 94/262/EWWiS, WE, Euratom z dnia 9 marca 1994 r. w sprawie przepisów i ogólnych warunków regulujących wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich ⁽¹⁾,
  - uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich,
  - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/788 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej ⁽²⁾,
  - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1042 z dnia 15 lipca 2020 r. ustanawiające środki tymczasowe dotyczące terminów mających zastosowanie do etapów zbierania, weryfikacji i badania przewidzianych w rozporządzeniu (UE) 2019/788 w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej w związku z wystąpieniem epidemii COVID-19 ⁽³⁾,
  - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
  - uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Spraw Konstytucyjnych,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Petycji (A9-0018/2022),
- A. mając na uwadze, że art. 10 ust. 3 TUE stanowi, iż „każdy obywatel ma prawo uczestniczyć w życiu demokratycznym Unii” oraz że „decyzje są podejmowane w sposób jak najbardziej otwarty i zbliżony do obywatela”;

⁽¹⁾ Dz.U. L 113 z 4.5.1994, s. 15.

⁽²⁾ Dz.U. L 130 z 17.5.2019, s. 55.

⁽³⁾ Dz.U. L 213 z 17.7.2020, s. 7.

Środa, 9 marca 2022 r.

- B. mając na uwadze, że Komisja Petycji odgrywa rolę ochronną służącą zapewnieniu, aby UE przestrzegała Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych w kształtowaniu polityki i działań prawodawczych na szczeblu UE; mając na uwadze, że w zmienionych ramach na szczeblu Unii przyjętymi przez Radę podczas jej 3513. posiedzenia w dniu 16 stycznia 2017 r. do utworzenia unijnych ram wyznaczono Komisję Petycji Parlamentu wraz z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich, Agencją Praw Podstawowych UE i Europejskim Forum Osób Niepełnosprawnych;
- C. mając na uwadze, że zwiększenie udziału obywateli i przejrzystości na szczeblu UE ma kluczowe znaczenie dla zniwelowania postrzeganej przepaści między UE i jej obywatelami a organizacjami przedstawicielskimi;
- D. mając na uwadze, że zgodnie z art. 44 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej prawo do składania petycji do Parlamentu Europejskiego stanowi jedno z praw podstawowych obywateli Unii;
- E. mając na uwadze, że w stosunku do całkowitej liczby ludności Unii liczba otrzymanych petycji pozostała raczej umiarkowana, co potwierdza konieczność podjęcia znacznych wysiłków i wdrożenia dostosowanych środków w celu zwiększenia świadomości społecznej i osiągnięcia znaczącej poprawy w zakresie korzystania z prawa do składania petycji; mając na uwadze, że rocznie do Parlamentu Europejskiego wpływa średnio około 1 200 petycji;
- F. mając na uwadze, że o ile liczba petycji złożonych do Parlamentu Europejskiego osiągnęła najwyższą wartość w 2013 r., obecnie wykazuje ona tendencję spadkową; mając na uwadze, że duża liczba obywateli europejskich nie wie o przysługującym im prawie prawo do składania petycji;
- G. mając na uwadze, że kryteria dopuszczalności petycji są sformułowane w art. 227 TFUE i art. 226 Regulaminu Parlamentu Europejskiego, które zawierają wymóg, aby petycje były składane przez obywateli UE lub osoby mające miejsce zamieszkania w UE, których bezpośrednio dotyczą sprawy objęte zakresem działalności UE;
- H. mając na uwadze, że procedura petycji Parlamentu ma najbardziej otwarty i przejrzysty charakter w Unii, co pozwala osobom składającym petycje na uczestniczenie w jego działaniach, w tym w obradach komisji i w wysłuchaniach;
- I. mając na uwadze, że Komisja Petycji analizuje i rozpatruje każdą petycję oraz że jest jedyną komisją zaangażowaną w codzienny dialog z obywatelami;
- J. mając na uwadze, że z prawa do składania petycji często korzystają osoby prywatne;
- K. mając na uwadze, że wzmocnienie prawa do składania petycji można osiągnąć jedynie poprzez poprawę zdolności instytucji UE i państw członkowskich do terminowego i skutecznego rozwiązywania kwestii podnoszonych przez składających petycje, zapewniając jednocześnie pełną ochronę podstawowych praw obywateli;
- L. mając na uwadze, że niektóre petycje są uznawane za niedopuszczalne ze względu na brak informacji lub brak zrozumienia przez obywateli zakresu kompetencji Unii Europejskiej;
- M. mając na uwadze, że Komisja nadal nie przekazuje wyczerpujących informacji na temat liczby petycji, które doprowadziły do wszczęcia postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego lub do jakichkolwiek innych działań ustawodawczych lub nieustawodawczych;
- N. mając na uwadze, że konieczny jest przegląd Regulaminu Parlamentu, aby ulepszyć odpowiednie zasady dotyczące procesu składania petycji w celu zwiększenia widoczności petycji i działań podejmowanych w następstwie ich złożenia, w tym w ramach działalności plenarnej Parlamentu, aby skuteczniej włączać kwestie poruszane w petycjach do priorytetów agendy politycznej UE;
- O. mając na uwadze, że Komisja oparła swoją strategię rozpatrywania petycji na swoim komunikacie z 2016 r. zatytułowanym „Prawo Unii: lepsze wyniki dzięki lepszemu stosowaniu”, który nie zawiera przepisów ustanawiających procedury administracyjne ani praktyk dotyczących petycji;
- P. mając na uwadze, że TFUE podkreśla rolę obywatelstwa Unii i usprawnia demokratyczne funkcjonowanie Unii, stanowiąc między innymi, że każdy obywatel ma prawo uczestniczyć w życiu demokratycznym Unii poprzez korzystanie z europejskiej inicjatywy obywatelskiej (EIO);
- Q. mając na uwadze, że należy podkreślić znaczenie EIO w kształtowaniu unijnych inicjatyw politycznych i rozwoju polityki UE;

Środa, 9 marca 2022 r.

- R. mając na uwadze, że obywatele mają Unii prawo do zwrócenia się do Komisji o bezpośrednie przedłożenie wniosku dotyczącego aktu prawnego Unii w celu wykonania traktatów;
- S. mając na uwadze, że UE musi zagwarantować obywatelom, ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych potrzeb osób z niepełnosprawnością, prawo do aktywnego uczestnictwa w demokratycznych działaniach Unii Europejskiej w którymkolwiek z języków urzędowych UE, aby uniknąć wszelkiego rodzaju dyskryminacji i promować wielojęzyczność;
- T. mając na uwadze, że EIO przyczynia się w ten sposób do rozwoju demokratycznego funkcjonowania Unii poprzez uczestnictwo obywateli w jej życiu demokratycznym i politycznym; mając na uwadze, że inicjatywę tę należy traktować jako jeden ze środków umożliwiających obywatelom zwracanie uwagi instytucji Unii na pewne kwestie i skłonienie ich do stanowienia prawa w sprawach wchodzących w zakres kompetencji UE i wpływających na obywateli, do których do środków należą przede wszystkim dialog ze stowarzyszeniami przedstawicielskimi i społeczeństwem obywatelskim, konsultacje z zainteresowanymi stronami, prawo do składania petycji i prawo do złożenia skargi do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich;
- U. mając na uwadze, że wraz z wejściem w życie w dniu 1 stycznia 2020 r. rozporządzenia (UE) 2019/788 w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej (EIO) stała się ona bardziej dostępna i łatwiejsza do wdrożenia dla organizatorów, w szczególności dzięki tłumaczeniu inicjatyw na wszystkie języki urzędowe UE;
- V. mając na uwadze, że Komisja wskazała na pewne trudności związane z wdrożeniem rozporządzenia (UE) nr 211/2011⁽⁴⁾ oraz że nowe rozporządzenie (UE) 2019/788 ma na celu szczegółowe uregulowanie tych problemów w odniesieniu do skuteczności instrumentu, jakim jest EIO, oraz do poprawy jego funkcjonowania; mając na uwadze, że jego wdrożenie należy ocenić skutecznie i terminowo; mając na uwadze, że w każdym razie Komisja powinna przedstawić formalne sprawozdanie najpóźniej do dnia 1 stycznia 2024 r., a następnie co cztery lata”;
- W. mając na uwadze, że do realizacji tych celów i osiągnięcia pełnego potencjału EIO niezbędne są procedury i warunki wymagane do EIO, które gwarantują należyłą analizę przez Komisję inicjatyw ważnych w rozumieniu art. 14 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/788 oraz jej właściwą odpowiedź na te inicjatywy; mając na uwadze, że Komisja jest prawnie zobowiązana do przedstawienia ewentualnych działań, jakie zamierza podjąć w odniesieniu do ważnej EIO oraz do podania powodów podjęcia lub niepodjęcia działania, co powinna uczynić w jasny, zrozumiały i szczegółowy sposób; mając na uwadze, że do stwierdzenia ważności EIO i jej przedłożenia Komisji konieczne jest zebranie co najmniej miliona podpisów z co najmniej jednej czwartej państw członkowskich; mając na uwadze, że z uwagi na światową pandemię COVID-19 rozporządzenie (UE) 2020/1042 zwiększyło elastyczność terminów dotyczących etapów zbierania, weryfikacji i badania deklaracji poparcia poprzez wprowadzenie środków tymczasowych; mając na uwadze, że na mocy aktów wykonawczych Komisji przedłużono stosowanie tych środków; mając na uwadze, że to rozporządzenie ma charakter wyłącznie tymczasowy i ma zastosowanie jedynie do końca 2022 r., czyli do daty, do której indywidualne systemy zbierania deklaracji online przewidziane w art. 11 rozporządzenia (UE) 2019/788 zostaną wycofane;
- X. mając na uwadze, że organizacja i wspieranie EIO jest prawem politycznym przysługującym obywatelom Unii, a także jednym w swoim rodzaju narzędziem ustalania priorytetów demokracji uczestniczącej w UE, umożliwiającym obywatelom aktywny udział w projektach i procesach, które ich dotyczą; mając na uwadze, że do tej pory zgłoszono sześć ważnych EIO, ostatnio inicjatywy „Minority SafePack” (Pakiet bezpieczeństwa dla mniejszości) i End the Cage Age (Koniec Epoki Klatkowej) oraz że Komisja odpowiedziała na wszystkie te inicjatywy; mając na uwadze, że inicjatywy te były pierwszymi EIO, nad którymi odbyła się debata w Parlamencie po wejściu w życie nowego rozporządzenia (UE) 2019/788, zgodnie z nowo wprowadzonym art. 222 ust. 8 Regulaminu Parlamentu; mając na uwadze, że w konsekwencji Parlament przyjął rezolucje odpowiednio w grudniu 2020 r. i czerwcu 2021 r. znaczną większością głosów wynoszącą odpowiednio 76 % i 82 % oddanych głosów;
- Y. mając na uwadze, że Komisja Petycji otrzymała 107 wniosków o podjęcie EIO, z których 83 uznano za kwalifikowalne i dopuszczono do rejestracji, a postępowanie w przypadku sześciu z nich zakończyło się pomyślnie;
- Z. mając na uwadze, że jednym z priorytetowych celów UE musi być wzmocnienie legitymacji demokratycznej jej instytucji oraz zapewnienie pełnej przejrzystości procesów decyzyjnych UE, a także skuteczna ochrona praw podstawowych obywateli i zwiększenie zaangażowania obywateli w kształtowanie programu politycznego UE za pomocą wzmocnionych, skuteczniejszych i bardziej przejrzystych instrumentów uczestnictwa obywatelskiego;

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 211/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie inicjatywy obywatelskiej (Dz.U. L 65 z 11.3.2011, s. 1).

Środa, 9 marca 2022 r.

- AA. mając na uwadze, że na mocy art. 20, 24 i 228 TFUE oraz art. 43 Karty Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich uprawniony jest do przyjmowania skarg dotyczących przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wykonującego funkcje sądowe;
- AB. mając na uwadze, że dochodzenia Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczą przede wszystkim przejrzystości i odpowiedzialności, kultury obsługi, prawidłowego sprawowania władzy dyskrecyjnej i poszanowania praw proceduralnych;
- AC. mając na uwadze, że w 2020 r. obchodzono 25. rocznicę utworzenia urzędu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich; mając na uwadze, że od momentu rozpoczęcia działalności Biuro Rzecznika rozpatrzyło 57 000 skarg prowadzących do ponad 7 600 dochodzeń;
- AD. mając na uwadze, że prawo do składania petycji, prawo do zwracania się do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i EIO są narzędziami partycypacji, które zachęcają do przejrzystości, demokracji uczestniczącej i aktywnego obywatelstwa europejskiego;

Prawo do składania petycji

1. przypomina, że prawo do składania petycji jest najstarszym instrumentem bezpośredniego uczestnictwa obywatelskiego na szczeblu unijnym oraz najprostszym i najbardziej bezpośrednim sposobem, w jaki obywatel może skontaktować się z instytucjami Unii, przedstawić swoje poglądy na temat prawodawstwa i decyzji strategicznych podejmowanych na szczeblu Unii, jak również złożyć skargi dotyczące luk prawnych i niewłaściwego wdrażania; przypomina, że liczba otrzymanych petycji w stosunku do populacji UE pozostaje skromna oraz że istnieją znaczne różnice między państwami członkowskimi, regionami i językami, jeśli chodzi o korzystanie z prawa do składania petycji; uważa, że ukierunkowane kampanie informacyjne i edukacja obywatelska w zakresie praw związanych z obywatelstwem UE mogą dotrzeć do szerszej populacji i przynieść wymierne rezultaty w podnoszeniu świadomości na temat praw obywatelskich na szczeblu UE; podkreśla, że Komisja Petycji dysponuje szerokim wachlarzem instrumentów, a mianowicie sporządzaniem sprawozdań i rezolucji, wysłuchaniami publicznymi, warsztatami tematycznymi i misjami informacyjnymi, za pomocą których można odpowiedzieć na obawy obywateli i zachęcić Parlament Europejski, pozostałe instytucje europejskie i władze krajowe do podjęcia działań; wzywa Komisję Petycji do zacieśnienia współpracy z parlamentami narodowymi oraz do stworzenia partnerstwa umożliwiającego wymianę najlepszych praktyk;
2. przypomina, że sposób, w jaki traktowane są kwestie poruszane w petycjach, ma decydujący wpływ na obywateli, jeśli chodzi o skuteczne przestrzeganie prawa do składania petycji zapisanego w traktatach UE, a także na opinię, jaką instytucje Unii mają wśród obywateli;
3. wyraża ubolewanie, że odmowa podjęcia działań przez Komisję w sprawie kwestii przedstawionych w indywidualnych petycjach stanowi naruszenie obecnych postanowień traktatów UE dotyczących prawa do składania petycji, ponieważ nie ogranicza się do kwestii o znaczeniu strategicznym lub odzwierciedlających problemy strukturalne;
4. wzywa Komisję do zmiany jej obecnego podejścia strategicznego w zakresie terminowego rozpatrywania petycji, ponieważ skutkuje ono pozostawieniem bez rozpatrzenia m.in. kwestii dotyczących poważnych naruszeń prawa UE szkodliwych dla ochrony praw obywateli;
5. wzywa Parlament i Komisję do przyjęcia wiążącego porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie rozpatrywania petycji w celu zapewnienia jasnych, przewidywalnych i przejrzystych ram prawnych służących konsekwentnemu wdrażaniu prawa do składania petycji ustanowionego w traktatach UE i skutecznej ochronie podstawowych praw obywateli;
6. podkreśla, że prawo do składania petycji jest kluczowym elementem demokracji uczestniczącej; wzywa w tym kontekście Radę i Komisję do traktowania prawa do składania petycji jako podstawowego narzędzia komunikacji między obywatelami i instytucjami Unii, a także jako istotnego elementu przejrzystych i demokratycznych rządów na szczeblu unijnym;
7. przypomina, że wielu obywateli europejskich jest pozbawionych prawa do składania petycji, ponieważ ich platformy nie spełniają norm dostępności i wymogów określonych w art. 33 ust. 2 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych;
8. zauważa, że aby sprostać oczekiwaniom obywateli korzystającym z prawa do składania petycji w celu rozwiązania indywidualnych problemów, konieczne są znaczne usprawnienia w granicach określonych traktatami UE, aby uniknąć sytuacji, w których obywatele czują się rozczarowani instytucjami UE; zachęca do lepszego informowania obywateli na temat prawa do składania petycji oraz do współpracy z władzami państw członkowskich w celu pełnej ochrony praw obywateli wynikających z przepisów unijnych; zwraca się do instytucji UE, by w informacjach na temat prawa do składania petycji przedstawiły jasne wytyczne i systematycznie propagowały ten instrument;

Środa, 9 marca 2022 r.

9. uważa, że ważne jest różnicowanie środków komunikacji i podnoszenie świadomości obywateli, w ścisłej współpracy ze stowarzyszeniami krajowymi i lokalnymi, poprzez kampanie informacyjne i stałą debatę publiczną na temat obszarów działania Unii; uważa, że zasadne jest rozwijanie interaktywnych forów internetowych, na których obywatele mogą się wzajemnie informować, dyskutować i swobodnie wypowiadać, w szczególności ukierunkowanych na młodych odbiorców;
10. zwraca uwagę, że frustracja składających petycje z powodu braku rzeczywistych rozwiązań ich problemów może prowadzić do nabrania dystansu do instytucji UE, a także do poczucia eurosceptycyzmu z powodu braku odpowiedzi;
11. wzywa do stosowania wspólnych kryteriów przy rozpatrywaniu różnych petycji w celu zagwarantowania standardowego i spójnego traktowania petycji oraz unikania arbitralnego lub stronniczego wykorzystywania wniosków obywateli; podkreśla, że brak jednorodności w rozpatrywaniu petycji może powodować dezorientację wśród składających petycje i ogólnie skutkować ograniczoną wolą korzystania z prawa do składania petycji przez obywateli;
12. ponownie stwierdza w tym kontekście, że zbyt wąska i niespójna wykładnia art. 51 Karty osłabia zaufanie obywateli do UE; wzywa Komisję do przedstawienia środków, które zagwarantują spójne i szerokie stosowanie przepisów art. 51, i proponuje, by zająć się tą kwestią podczas Konferencji w sprawie przyszłości Europy;
13. przypomina, że prawo do składania petycji stwarza możliwości zwrócenia uwagi instytucji Unii na ewentualne błędy lub naruszenia bądź nieprawidłowe wdrażanie prawa unijnego, zarówno w konkretnych przypadkach, jak i w wymiarze systemowym; podkreśla potencjał indywidualnych petycji jako narzędzia stosowania i ulepszania prawa UE; wzywa Komisję, by jako strażniczka traktatów poświęcała więcej uwagi kwestiom poruszonym w petycjach, zwłaszcza tych indywidualnych, oraz by dopilnowała, aby stały się one powodem odpowiednich dochodzeń, tak aby można było dokonać rzeczywistej poprawy w zakresie prawidłowego stosowania prawa UE w całej Unii; podkreśla, że w tych przypadkach, w których Komisja nie posiada uprawnień ustawodawczych, musi ona skutecznie wykorzystywać możliwość działania poprzez zapewnienie koordynacji lub wsparcia w celu udzielenia rzetelnej odpowiedzi na problemy i potrzeby osób składających petycje;
14. zauważa, że wiele petycji dotyczących COVID-19 zostało rozpatrzonych przez Komisję Petycji głównie w trybie pilnym; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja Petycji szybko i skutecznie rozpatruje petycje w okresie poważnego kryzysu, co jest warunkiem koniecznym dla zaufania obywateli do instytucji europejskich;
15. przypomina, że prawo do składania petycji jest istotnym elementem unijnego obywatelstwa; wyraża głębokie ubolewanie z powodu pominięcia prawa do składania petycji w komunikacie Komisji dotyczącym sprawozdania na temat obywatelstwa Unii z 2020 r. i europejskiego planu działania na rzecz demokracji; uważa, że w ten sposób zmarnowano okazję do zwiększenia widzialności jednego z elementów obywatelstwa europejskiego; apeluje do Komisji o uwzględnianie prawa do składania petycji w jej dokumentach strategicznych;
16. wzywa do przeprowadzenia szczegółowej analizy, która pozwoliłaby poznać przyczyny spadku liczby zarejestrowanych petycji w ostatnich latach; wzywa Komisję do koordynacji z Komisją Petycji w celu przeprowadzenia badania mającego na celu wykrycie głównych przeszkód napotykanych przy korzystaniu z prawa do składania petycji, a także ewentualnych problemów komunikacyjnych; wzywa do wdrożenia niezbędnych mechanizmów w celu usunięcia ewentualnych niedociągnięć i problemów stwierdzonych w badaniu;
17. krytykuje Komisję za brak odpowiedniego systemu gromadzenia informacji na temat petycji i ich związku z postępowaniami w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego lub aktami prawnymi UE, co potwierdzają również braki w rocznych sprawozdaniach Komisji z kontroli stosowania prawa UE, które odnoszą się do petycji w sposób bardzo ogólny;
18. zwraca się do Komisji, by monitorowała oraz co roku przygotowywała analizę i sprawozdanie z rozpatrzonych petycji oraz zadbała, by wyniki tej analizy były uwzględniane w procesie podejmowania decyzji politycznych na szczeblu Komisji; wzywa Komisję do skrócenia czasu potrzebnego na udzielenie odpowiedzi na uwagi Parlamentu dotyczące petycji;
19. zachęca Radę i państwa członkowskie, by wykazały aktywne zaangażowanie i udział w rozpatrywaniu petycji oraz debatach i reagowały na kwestie poruszane przez osoby składające petycje na szczeblu unijnym, w szczególności przez kierowanie petycji do właściwych i odpowiedzialnych organów, zapewnienie odpowiedniego monitorowania i udział w debatach parlamentarnych;
20. zwraca uwagę na potrzebę zapewnienia odpowiedniego monitorowania petycji w pracach parlamentarnych i legislacyjnych; przypomina, że petycje można uważać za strategiczne narzędzie wspierania prawa inicjatywy ustawodawczej Parlamentu Europejskiego zapisanego w art. 225 TFUE, pozwalające na usuwanie luk i niespójności w prawie Unii, na które zwrócono uwagę w petycjach, w celu zapewnienia pełnej ochrony praw obywateli;

Środa, 9 marca 2022 r.

21. wzywa instytucje UE i komisje parlamentarne, a także państwa członkowskie do lepszej współpracy z Komisją Petycji, aby udzielać osobom składającym petycje skutecznych odpowiedzi i realizować ich wnioski; uważa, że obecność i zaangażowanie przedstawicieli państw członkowskich podczas rozpatrywania petycji w komisji ma w tym względzie zasadnicze znaczenie; w tym kontekście wzywa Komisję, by unikała odpowiadania w sposób ogólnikowy i udzielała osobom składającym petycje ukierunkowanych i dostosowanych do ich potrzeb odpowiedzi na ich petycje i wnioski;
22. zwraca się ogólnie do społeczeństwa obywatelskiego, by korzystało w pełni z możliwości wprowadzania zmian strategicznych i ustawodawczych na szczeblu Unii stwarzanych przez prawo do składania petycji; zachęca organizacje społeczeństwa obywatelskiego do lepszego wykorzystywania petycji jako instrumentów demokracji bezpośredniej w celu przekazywania instytucjom europejskim swoich obaw, a także powiadamiania o ewentualnych przypadkach nieprzestrzegania prawa unijnego;
23. wzywa Konferencję w sprawie przyszłości Europy do zastanowienia się i przeprowadzenia debaty na temat prawa do składania petycji oraz do przeanalizowania, wraz z członkami społeczeństwa, sposobów poprawy wiedzy na temat prawa do składania petycji i dostępu do niego w celu przekształcenia go w bardziej demokratyczny i użyteczny instrument dla obywateli i mieszkańców UE, umożliwiając im bezpośredni kontakt z instytucjami UE i przekazywanie ich skarg; wzywa Konferencję w sprawie przyszłości Europy do przedstawienia sugestii dotyczących poprawy wdrażania prawa do składania petycji na szczeblu UE;
24. wzywa do zwiększenia roli Komisji Petycji, która jako jedyna z komisji parlamentarnych bezpośrednio komunikuje się z obywatelami, w Parlamencie i w jej stosunkach międzyinstytucjonalnych; podkreśla w związku z tym konieczność przydzielenia komisji PETI większej liczby pracowników i większych zasobów z uwagi na szeroki zakres jej prac;
25. apeluje do pozostałych komisji, by terminowo włączały się w starania Parlamentu o szybsze i skuteczniejsze reagowanie na obawy obywateli oraz by uwzględniały w bieżących pracach legislacyjnych problemy podnoszone przez składających petycje; apeluje do pozostałych komisji, by uwzględniały petycje związane z ich obszarami kompetencji w codziennych działaniach ustawodawczych Parlamentu i by w formalny i konkretny sposób reagowały na oczekiwania wyrażone w petycjach obywateli;
26. uważa, że sieć petycji jest niezbędnym narzędziem ułatwiającym monitorowanie petycji w ramach prac parlamentarnych i legislacyjnych, a także promującym wymianę informacji i dobrych praktyk między jej członkami, zarówno na poziomie technicznym, jak i politycznym; uważa, że sieć ta powinna wzmocnić dialog i współpracę z Komisją i innymi instytucjami Unii Europejskiej;
27. zważywszy że zgodnie z wytycznymi⁽⁵⁾ komisja parlamentarna, poproszona o opinię, przed podjęciem decyzji o wydaniu lub niewydaniu opinii rozważy znaczenie prawa do składania petycji i obciążenie pracą legislacyjną, oraz że zasada ta pochodzi sprzed traktatu lizbońskiego i odzwierciedla dawne postrzeganie znaczenia petycji w pracach parlamentarnych, wzywa do aktualizacji wytycznych, aby zapewnić Komisji Petycji i innym komisjom uprawnienia niezbędne do skutecznego wykonywania ich pracy;
28. wnioskuje o przeprowadzenie badania Eurobarometr dotyczącego wiedzy obywateli Unii na temat prawa do składania petycji do Parlamentu Europejskiego w celu zebrania danych umożliwiających przeprowadzenie dostępnej kampanii informacyjnej na dużą skalę; uważa, że regularne przeprowadzanie w całej Unii badań statystycznych na podstawie sondaży transgranicznych przyczynia się do zwiększenia świadomości instytucji europejskich na temat problemów obywateli;
29. wzywa do utworzenia wspólnej bazy danych Parlamentu i Komisji w celu zapewnienia przejrzystej i opartej na współpracy wymiany informacji na temat wszystkich działań następczych Komisji podjętych w związku z petycjami, w tym projektów pilotażowych UE i postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, wniosków ustawodawczych i wszelkich innych aktów UE;
30. zachęca do aktywniejszego promowania prawa do składania petycji oraz portalu petycji Parlamentu w mediach społecznościowych, kampaniach informacyjnych i szkoleniach dla dziennikarzy oraz powiązania tego portalu z renomowanymi portalami petycji wykorzystywanymi przez obywateli do uzyskania wsparcia na szczeblu europejskim i krajowym;

⁽⁵⁾ Konferencja Przewodniczących Komisji Parlamentu Europejskiego, Wytyczne dotyczące rozpatrywania petycji przez komisje stałe, 14 lipca 1998 r., PE225.233.

Środa, 9 marca 2022 r.

31. zachęca Radę i Komisję, by powiązały swoje witryny internetowe i platformę Konferencji w sprawie przyszłości Europy z portalem petycji oraz by promowały wspomniany portal za pośrednictwem swoich kanałów, w tym przedstawicielstw Komisji w państwach członkowskich, które należy zachęcać do współpracy z biurami kontaktowymi Parlamentu Europejskiego;

32. apeluje o usprawnienie portalu internetowego petycji, tak aby stał się bardziej widoczny dla opinii publicznej, bardziej przyjazny dla użytkownika, łatwiejszy i bardziej intuicyjny w nawigacji i dostępny dla wszystkich obywateli, w szczególności dla osób z niepełnosprawnościami; wzywa do usprawnienia funkcji analizy danych w bazie danych „ePetition”, aby ułatwić wyszukiwanie wcześniejszych petycji dotyczących tej samej sprawy w całym systemie „ePetition”; apeluje o uproszczenie procesu udzielania poparcia przez obywateli dla petycji złożonej przez portal internetowy, co umożliwiłoby lepsze wykorzystanie obywatelskiego prawa do składania petycji;

33. zauważa, że osoby składające petycje nie mają dostępu w czasie rzeczywistym do informacji na temat stanu zaawansowania procesu rozpatrywania ich petycji; apeluje w związku z tym o publiczne udostępnianie większego zakresu informacji i umieszczanie ich w portalu internetowym petycji, na przykład o stanie zaawansowania procesu rozpatrywania petycji i odnośnych postępowań wszczętych w innych instytucjach; zwraca się o zwiększenie synergii między portalem i wewnętrzną bazą danych Parlamentu w celu sprzyjania większej przejrzystości w rozpatrywaniu petycji;

34. zachęca do zbierania większego zakresu informacji na temat profilu osób składających petycje, z pełnym poszanowaniem ochrony danych osobowych, w celu zidentyfikowania tych grup, które są niedostatecznie reprezentowane pod względem korzystania z prawa do składania petycji, oraz w celu skierowania do nich dostosowanych kampanii informacyjnych;

Funkcja Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich

35. przypomina o znaczeniu prawa każdego obywatela i każdej osoby fizycznej lub prawnej mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii do składania do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich skarg dotyczących przypadków niewłaściwego administrowania w instytucjach Unii; uważa, że skargi składane do Rzecznika przez obywateli stanowią istotny element demokracji uczestniczącej i legitymacji procesu decyzyjnego Unii; przypomina, że prawo do zwracania się do Rzecznika zwiększa zaangażowanie obywateli i ich zaufanie do instytucji unijnych, ponieważ sprzyja przejrzystości i dobrej administracji instytucji i organów UE;

36. wzywa do rozwoju roli Rzecznika, który mógłby działać z inicjatywy własnej i udzielać wsparcia w walce z problemami systemowymi w unijnej administracji oraz pracować na rzecz dobrego administrowania, czyli przestrzegania najwyższych norm przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii; uważa w tym kontekście, że rola Rzecznika jest obecnie ważniejsza niż kiedykolwiek wcześniej, mając na uwadze, że europejska administracja zajmuje za pośrednictwem swoich jednostek organizacyjnych coraz ważniejsze miejsce w życiu obywateli w dziedzinach takich jak środowisko, migracja i zdrowie;

37. przypomina, że Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich może przedstawiać zalecenia, propozycje rozwiązań i sugestie ulepszeń w celu rozwiązania problemu związanego z różnymi przypadkami niewłaściwego administrowania; zauważa, że jeżeli skarga nie wchodzi w zakres kompetencji Rzecznika, Rzecznik może doradzić skarżącemu skierowanie jej do innego organu lub do Komisji Petycji; zwraca uwagę, że w 2020 r. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich rozpatrzył ponad 1 400 skarg, które wykraczały poza zakres jego kompetencji, głównie ze względu na fakt, że nie dotyczyły działań związanych z administracją UE;

38. wzywa Rzecznika, by jeszcze uważniej monitorował sposób wydatkowania środków europejskich i budżetu oraz by sprawdzał, czy interesy Unii nie są zagrożone przez naruszenia praworządności, jakiegokolwiek naruszenia zasad i wartości UE, korupcję lub konflikty interesów, w szczególności przy realizacji planu odbudowy „Next Generation EU”; podkreśla, że przestrzeganie praworządności jest podstawowym warunkiem dostępu do funduszy europejskich; jest zdania, że uzależnienie dostępu od przestrzegania praworządności oraz fakt, że Unia Europejska nie dopuszcza ustępstw w odniesieniu do swoich wartości, zwiększają zaufanie obywateli do Unii i pokazują zdecydowane zaangażowanie UE w dbanie o jakość demokracji na całym jej terytorium;

39. przypomina, że kontakty z Rzecznikiem Praw Obywatelskich należą do obowiązków, które Regulamin Parlamentu Europejskiego powierza Komisji Petycji;

40. z zadowoleniem przyjmuje niedawne zmiany w Statucie Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, które harmonizują wykonywanie funkcji Rzecznika z przepisami Traktatu z Lizbony i dodatkowo wzmocnią prawo obywateli i osób mieszkających w Unii do złożenia skargi dotyczącej niewłaściwego administrowania, w szczególności w dziedzinie

Środa, 9 marca 2022 r.

ochrony sygnalistów, molestowania i konfliktu interesów w instytucjach, organach i agencjach Unii; przypomina, że nowy statut precyzuje również warunki, na jakich Rzecznik może prowadzić dochodzenia z własnej inicjatywy, oraz że Rzecznik ma możliwość współpracy z organami państw członkowskich oraz z instytucjami, organami i agencjami Unii; w tym kontekście jest głęboko przekonany, że Rzecznikowi Praw Obywatelskich należy przyznać zwiększony budżet, zapewniając mu niezbędne zasoby, aby mógł skutecznie radzić sobie ze zwiększonym obciążeniem pracą i kontynuować kompetentną pracę w służbie obywateli europejskich; wzywa instytucje, organy i agencje europejskie do zastosowania się do zaleceń Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczących przejrzystości i innych kwestii etycznych;

41. przypomina, że obywatele UE mają prawo dostępu do dokumentów instytucji UE; gratuluje Rzecznikowi godnych uwagi postępów w kwestii dostępu do dokumentów UE, w szczególności zastosowania przyspieszonej procedury rozpatrywania takich wniosków; zwraca się do współustawodawców o zastosowanie się do zaleceń Rzecznika Praw Obywatelskich w odniesieniu do rozporządzenia (WE) nr 1049/2001⁽⁶⁾ w sprawie publicznego dostępu do dokumentów oraz o zachęcenie do jego przeglądu; Uznaje, że przegląd rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 jest priorytetem w celu zagwarantowania pełnej przejrzystości i pełnego publicznego dostępu do dokumentów będących w posiadaniu instytucji UE; podkreśla znaczenie misji Rzecznika Praw Obywatelskich w dziedzinie przejrzystości dla demokracji europejskiej, w szczególności w zakresie dostępności dokumentów dla obywateli europejskich, aby umożliwić im pełne korzystanie z prawa do informacji i zwiększyć zaufanie obywateli do inicjatyw europejskich; zachęca Rzecznika do dalszych działań w tej dziedzinie, mając na uwadze, że możliwość uzyskania dostępu do dokumentów w odpowiednim terminie i w 24 językach urzędowych UE ma zasadnicze znaczenie dla zagwarantowania odpowiedniego uczestnictwa obywateli i społeczeństwa obywatelskiego w procesie decyzyjnym;

42. gratuluje Rzecznikowi Praw Obywatelskich pracy włożonej w propagowanie wielojęzyczności wśród obywateli oraz opublikowania zbioru zaleceń dla administracji UE w sprawie używania języków urzędowych UE w kontaktach z obywatelami; zalecenia te zawierają wskazówki, w jaki sposób i kiedy należy komunikować się w poszczególnych językach w celu ochrony różnorodności językowej UE;

43. przypomina, że jednym ze sposobów poprawy postrzegania UE przez obywateli jest uczynienie jej bardziej zrozumiałą i przejrzystą dla nich; uważa, że Rada powinna kontynuować prace nad poprawą swojej przejrzystości i zachęca ją do wdrożenia niektórych zaleceń wielokrotnie wydawanych przez Parlament i Rzecznika Praw Obywatelskich;

44. uważa, że zasadnicze znaczenie ma stałe dostarczanie obywatelom Unii odpowiednich informacji na temat roli i zakresu działalności Rzecznika oraz jego wpływu na rozwój instytucji unijnych; zachęca Rzecznika do dalszego rozpowszechniania informacji na temat wyników dochodzeń, które doprowadziły do zwiększenia przejrzystości unijnych negocjacji handlowych, upublicznienia wyników badań klinicznych leków badanych w Unii, wdrożenia mechanizmów skarg dla osób ubiegających się o azyl oraz zaostreżenia zasad etyki zawodowej mających zastosowanie do komisarzy europejskich;

45. zwraca się do Rzecznika o dalsze rozwijanie europejskiej sieci rzeczników w celu promowania prawa do zwracania się do rzecznika zarówno na poziomie krajowym, jak i europejskim, oraz o utrzymanie jej obecności w sieci i dostrzeganie realiów, w których żyją obywatele w poszczególnych krajach; uważa za konieczne wzmocnienie interakcji i wymiany dobrych praktyk między krajowymi i regionalnymi rzecznikami praw obywatelskich oraz z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich, aby obywatele byli lepiej informowani o przysługujących im prawach i mieli większą wiedzę na temat składania skarg;

Europejska inicjatywa obywatelska

46. podkreśla, że EIO stanowi jedyny swoim rodzaju instrument demokracji uczestniczącej oraz narzędzie o podstawowym znaczeniu; podkreśla, że europejska inicjatywa obywatelska stanowi wyjątkową okazję dla obywateli Unii do określenia i wprowadzenia do europejskiego programu politycznego kwestii lub spraw, które ich niepokoją, do wyrażenia swoich aspiracji i wezwania UE do działania i stanowienia prawa, oraz że należy zachęcać do korzystania z niej i wspierać ją wszelkimi dostępnymi środkami; przypomina w związku z tym obowiązki spoczywające na Komisji i państwach członkowskich na mocy rozporządzenia (UE) 2019/788, w szczególności dotyczące szerzenia wśród obywateli Unii wiedzy na temat istnienia, celów i funkcjonowania EIO oraz udzielania pomocy i praktycznego wsparcia organizatorom EIO; uważa w tym względzie, że należy wyjaśnić wkład Parlamentu w wypełnianie przez Komisję obowiązków w dziedzinie komunikacji;

⁽⁶⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43).

Środa, 9 marca 2022 r.

47. wzywa Komisję do większego zaangażowania się w prace ważnych europejskich inicjatyw obywatelskich i zaradzenia brakowi działań następczych o charakterze legislacyjnym, tak aby osiągnąć cel, jakim jest wzmocnienie legitymacji demokratycznej Unii poprzez zwiększenie udziału obywateli w jej życiu demokratycznym i politycznym; uważa zatem, że Komisja powinna wykazać się szczerą rozważą i zaangażowaniem w spełnianie oczekiwań obywateli w odniesieniu do ważnych EIO;

48. przypomina, że tylko kilka udanych EIO doczekało się odpowiednich działań następczych ze strony Komisji;

49. uważa, że dla europejskiej demokracji niezbędne jest, aby obywatele mogli przyczynić się do wykonywania ustawodawczych prerogatyw Unii i bezpośrednio uczestniczyć w inicjowaniu wniosków ustawodawczych; wzywa zatem Komisję do przeprowadzenia dogłębnej oceny propozycji każdej ważnej EIO oraz do wywiązania się w pełni ze spoczywającego na niej prawnego obowiązku szczegółowego określenia powodów podjęcia lub zaniechania działań, co powinna uczynić w jasny, zrozumiały i szczegółowy sposób; przypomina o spoczywającym na Parlamencie obowiązku oceny każdej ważnej EIO i środków podejmowanych przez Komisję zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) 2019/788 i art. 222 ust. 9 Regulaminu Parlamentu, zwłaszcza gdy Komisja nie przedkłada żadnych takich wniosków lub ich nie wdraża;

50. wzywa do dalszego wzmacniania roli Parlamentu oraz do zacieśniania jego powiązań z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w odniesieniu do konkretnych ważnych EIO i ich wdrażania przez Komisję; uważa, że w szczególnych przypadkach, w których Komisja nie publikuje swoich zamiarów w wyznaczonym terminie, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) 2019/788, lub w komunikacie stwierdza, że nie zamierza podejmować działań w odniesieniu do EIO spełniającej wymogi proceduralne – czyli inicjatywy, która jest zgodna z prawem pierwotnym UE i nie stoi w sprzeczności z wartościami Unii określonymi w art. 2 TUE oraz z prawami zapisanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej – Parlament może podjąć decyzję o sporządzeniu w związku z EIO sprawozdania ustawodawczego z własnej inicjatywy (INL) zgodnie z art. 222 Regulaminu; wzywa Komisję, by po przyjęciu takiego INL przez Parlament przyjęła na siebie zobowiązanie do przedłożenia wniosku ustawodawczego; uważa, że gdyby taki przypadek miał miejsce, Komisja powinna przeprowadzić ponowną gruntowną ocenę swojej pierwotnej odpowiedzi, zapewniając w ten sposób pełne poszanowanie INL Parlamentu; apeluje o zmianę rozporządzenia (UE) 2019/788, aby zachęcić Komisję do przedkładania wniosków dotyczących aktu prawnego, z zastrzeżeniem że przedstawiona EIO spełnia odpowiednie wymogi;

51. wzywa Komisję do wyraźnego informowania opinii publicznej o podziale kompetencji między Unią a państwami członkowskimi, aby upewnić się, że EIO dotyczą tematów i kwestii, które wchodzą w zakres kompetencji Komisji do proponowania aktów prawnych, a także do udzielania organizatorom praktycznych i terminowych porad dotyczących sporządzania EIO oraz do odpowiedniego korzystania z możliwości częściowej rejestracji EIO; podkreśla, że w niedawnych EIO wzywano UE do szybszego podjęcia większej liczby działań, zwłaszcza w dziedzinie ochrony środowiska, zdrowia, dobrostanu zwierząt oraz praw obywatelskich i politycznych – np. inicjatywy „Minority SafePack” i „Koniec Epoki Klatkowej”, które uzyskały bardzo duże poparcie; w związku z tym ponownie podkreśla, że należy zastosować jak najobszerniejszą wykładnię ram uprawnień Komisji do przedstawiania wniosków dotyczących aktu prawnego;

52. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja Europejska przeprowadziła seminaria informacyjne oraz zorganizowała w 2020 r. tydzień europejskiej inicjatywy obywatelskiej, który zgromadził przedstawicieli instytucji, członków społeczeństwa obywatelskiego oraz organizatorów wcześniejszych i obecnych inicjatyw w celu przeanalizowania możliwości ulepszenia tego narzędzia; uważa jednak, że EIO nadal jest mało znana; wzywa zatem Komisję do zwiększenia widoczności w mediach tego narzędzia uczestnictwa, zgodnie z art. 18 rozporządzenia (UE) 2019/788;

53. zwraca się do Komisji o kompleksową ocenę środków tymczasowych w rozporządzeniu (UE) 2020/1042, ze szczególnym uwzględnieniem wydłużenia okresów zbierania i jego wpływu na zdolność organizatorów do mobilizowania wsparcia dla ich EIO, w celu zaplanowania m.in. procesu przeglądu rozporządzenia (UE) 2019/788; uważa, że jeżeli ocena ta dostarczy dowodów na pozytywne skutki, można by przewidzieć rozszerzenie tych środków tymczasowych na dłuższy okres;

54. apeluje do Komisji o ulepszenie narzędzia EIO, by ułatwić uczestnictwo obywateli, mając na uwadze, że niewiele EIO zakończyło się sukcesem polegającym na zainicjowaniu aktów prawodawczych; w związku z tym podkreśla środki określone w rozporządzeniu (UE) 2019/788 mające na celu poprawę sposobu, w jaki obywatele Unii mogą korzystać z przysługującego im prawa do poparcia EIO, i wzywa do oceny wdrożenia tych środków; wzywa Komisję, by w kolejnym sprawozdaniu na temat obywatelstwa UE przeprowadziła dogłębną ocenę korzystania z tego prawa oraz by przedstawiła środki ustawodawcze i nieustawodawcze, które można by wprowadzić w celu dalszej poprawy korzystania z tego prawa;

Środa, 9 marca 2022 r.

55. jest zdania, że sposób formułowania oficjalnych odpowiedzi Komisji na udane inicjatywy obywatelskie może w znacznym stopniu wpłynąć na to, jak instrument ten jest oceniany przez obywateli, oraz że w przypadku każdej udanej inicjatywy konieczne są większe wysiłki i bardziej rozważna analiza, aby zapewnić, że Komisja odpowiednio przemyśli propozycje obywateli;

56. akcentuje potrzebę stworzenia stałych mechanizmów umożliwiających uczestnictwo obywateli w procesie decyzyjnym UE;

57. podkreśla potrzebę ustanowienia odpowiedniego mechanizmu działań następczych w przypadku nieskutecznych EIO w celu poważnej i skutecznej oceny wkładu obywateli, w tym przekierowania obywateli do Komisji Petycji, ponieważ brak sprawczości może prowadzić do braku zaangażowania; podkreśla wzmocnioną rolę, jaką Komisja Petycji musi odgrywać w całym procesie wysłuchania; wzywa Komisję, by współdziałała w odpowiednim terminie z Parlamentem po stwierdzeniu ważności EIO, aby Parlament mógł w pełni wykorzystać trzymiesięczny okres na organizację publicznych wysłuchań przez właściwe komisje oraz by przygotować debaty plenarne i rezolucje dotyczące ważnych EIO; podkreśla, że celem dłuższych ram czasowych na mocy rozporządzenia (UE) 2019/788, w których Komisja powinna odpowiedzieć na ważne EIO, jest przede wszystkim umożliwienie Komisji pełnego uwzględnienia opinii i stanowisk na temat EIO wyrażonych na etapie badania oraz należyte uwzględnienie możliwych wariantów wniosków dotyczących aktów prawnych;

58. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do ulepszenia i wzmocnienia forum europejskiej inicjatywy obywatelskiej, co jest również obowiązkiem prawnym wynikającym z rozporządzenia (UE) 2019/788; nalega, aby forum zapewniało organizatorom praktyczne wskazówki i wsparcie prawne oraz służyło jako narzędzie budowania zdolności do inicjowania, wspierania i utrzymywania EIO na etapie zbierania deklaracji poparcia, a także promowało europejskie inicjatywy obywatelskie jako narzędzia angażowania obywateli w demokratyczne życie Unii;

59. wzywa Konferencję w sprawie przyszłości Europy do umożliwienia obywatelom bezpośredniego udziału w dyskusjach dotyczących skuteczności wdrażania EIO i jej obecnych ram prawnych oraz promowania EIO jako użytecznego narzędzia umożliwiającego obywatelom udział we wdrażaniu polityki publicznej Unii;

60. podkreśla, że Konferencja w sprawie przyszłości Europy jest okazją do lepszego zrozumienia potrzeby uczestnictwa w programie Unii i wobec tego mogłaby umożliwić analizę sposobu poprawy i realizacji procesu uczestnictwa obywatelskiego; podkreśla, że Konferencja będzie nowym impulsem w europejskiej dyskusji na temat wzmocnienia demokracji, w szczególności EIO; wzywa Komisję, by zachęcała obywateli, których propozycje przedstawione w ramach Konferencji w sprawie przyszłości Europy nie zostały uwzględnione we wnioskach Komisji, do wykorzystania wszystkich instrumentów będących do ich dyspozycji, w tym EIO;

Podsumowanie

61. podkreśla rolę tych trzech instrumentów partycypacji polegającą na zachęcaniu obywateli i osób mieszkających w Unii do zaangażowania i ułatwianiu go, co pozwoli osiągnąć konkretny, bezpośredni wpływ na program polityczny UE; wzywa do utworzenia i promowania szeroko zakrojonej i dostępnej międzyinstytucjonalnej strony internetowej będącej punktem kompleksowej obsługi dla obywateli UE (oraz aplikacji, która powinna być łatwa w użyciu) w celu dostarczenia informacji na temat wszystkich praw i instrumentów demokratycznych, które umożliwiają obywatelom bezpośredni udział w procesie decyzyjnym na szczeblu UE i wpływ na ten proces; uważa, że taka platforma kompleksowej obsługi nie tylko zwiększyłaby wiedzę obywateli na temat ich praw, ale także sprzyjałaby komplementarności różnych instrumentów;

62. podkreśla, że regularne gromadzenie informacji na tematy interesujące obywateli oraz dotyczące kwestii często poruszanych w petycjach, dochodzeniach Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i europejskich inicjatywach obywatelskich, umożliwiłoby szybsze znajdowanie rozwiązań, a jednocześnie zapewniło spójność polityk UE, przynosząc korzyści dla obywateli;

63. uważa za niezbędne przeprowadzenie analizy problemów w komunikacji między instytucjami europejskimi a obywatelami, które powodują, że mechanizmy uczestnictwa obywatelskiego nie są w pełni wykorzystywane przez Europejczyków; wzywa do przeznaczenia niezbędnych środków na rozpowszechnianie wśród ogółu społeczeństwa informacji o istnieniu i funkcjonowaniu tych narzędzi;

64. apeluje o zwiększenie świadomości publicznej na temat wspomnianych trzech instrumentów partycypacji, zwłaszcza wśród osób młodych, aby uczynić z nich skuteczne i przydatne narzędzia uczestnictwa demokratycznego; podkreśla, że wszystkie instytucje europejskie powinny zmaksymalizować swoje wysiłki w zakresie komunikacji na

Środa, 9 marca 2022 r.

szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym, aby jak najwięcej obywateli wiedziało o trzech instrumentach, a mianowicie EIO, skargach do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i prawie do składania petycji, oraz by zachęcano do udziału w nich; podkreśla znaczenie wspierania obywateli, zarówno na szczeblu europejskim, jak i lokalnym, za pośrednictwem centrów informacyjnych Europe Direct i Domów Europejskich^(?), w składaniu petycji, EIO i skarg do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich;

65. podkreśla kluczową rolę edukacyjną, jaką podmioty świata akademickiego mają do odegrania w zapewnianiu europejskiej edukacji obywatelskiej; wzywa państwa członkowskie do nauczania uczniów szkół podstawowych i średnich oraz wyższych o trzech instrumentach uczestnictwa UE, aby byli oni świadomi procesu decyzyjnego UE i znali sposoby aktywnego uczestnictwa; wzywa Komisję Europejską do wzmocnienia celów programu Erasmus+ dotyczących aktywnego udziału młodych ludzi w życiu demokratycznym, w szczególności poprzez działania edukacyjne mające na celu rozwijanie kompetencji obywatelskich i zrozumienie polityk europejskich; przypomina, że zaangażowanie obywatelskie młodzieży ma zasadnicze znaczenie dla przyszłości wszystkich demokracji;

66. podkreśla znaczenie zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami pełnego dostępu do wszystkich różnych instrumentów, które UE udostępnia obywatelom, w szczególności poprzez systematyczne tłumaczenie ustne i pisemne na język migowy i język łątwy do czytania i zrozumienia;

67. wzywa instytucje UE do zajęcia się wyzwaniami stojącymi przed słabszymi grupami osób, które są niedostatecznie reprezentowane i nie są w stanie zająć się swoimi sprawami, oraz do włączenia ich w proces decyzyjny;

68. wzywa Komisję, by włączyła trzy instrumenty partycypacji do procesu wdrażania strategii Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2019–2027 „Angażowanie, łączenie i wzmacnianie pozycji osób młodych: nowa strategia UE na rzecz młodzieży”, w szczególności w obszarach działania „angażowanie” i „łączenie”;

69. przypomina, że unijna polityka komunikacji wielojęzycznej, a także publikowanie informacji i dokumentów we wszystkich językach urzędowych UE, jest istotnym elementem komunikacji z obywatelami i angażowania obywateli ze wszystkich państw członkowskich, które muszą zostać wzmocnione; podkreśla jej znaczenie dla lepszego komunikowania się z obywatelami za pośrednictwem wszystkich kanałów komunikacji, w tym mediów społecznościowych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami; z zadowoleniem przyjmuje wytyczne opublikowane przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich zapewniające instytucjom instrukcje opracowywania polityki językowej w sposób najbardziej przyjazny dla obywatela;

70. nalega na konieczność przedyskutowania w Parlamencie roli i składu liczbowego Komisji Petycji; zwraca uwagę, że lepsze uwzględnienie postulatów obywateli można osiągnąć tylko wtedy, gdy za działania następcze odpowiedzialny będzie właściwy organ; podkreśla, że obecnie Komisja Petycji nie jest wystarczająco duża ani nie posiada wystarczających uprawnień, aby zaspokoić zapotrzebowanie obywateli na jej pomoc;

71. podkreśla potrzebę zajęcia się niedociągnięciami unijnego systemu petycji, z uwzględnieniem specjalnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami, aby wykorzystać w pełni jego potencjał demokratyczny i rolę w ustalaniu programów działania; wzywa instytucje UE, by wykorzystały swoje zasoby do zwiększenia atrakcyjności tego narzędzia i promowania uczestnictwa obywateli w procesie stanowienia prawa Unii; w związku z tym podkreśla potrzebę przeznaczenia większych środków unijnych na promowanie mechanizmów partycypacji;

72. podkreśla, że aby zwiększyć uczestnictwo obywateli, muszą oni otrzymywać jasne wskazówki ułatwiające wybór najbardziej odpowiedniego narzędzia partycypacji w odpowiedzi na ich problemy; uważa, że należy poznać przeszkody, jakie obywatele, a w szczególności Europejczycy z niepełnosprawnościami, napotykają przy składaniu petycji do Parlamentu, skargi do Rzecznika i inicjatywy do Komisji, i zaradzić tym utrudnieniom;

73. podkreśla poza tym, że należy przyrzeć się skutecznym EIO i petycjom, które wywołały masową reakcję w mediach lub zostały zbadane przez Komisję lub Parlament, aby zidentyfikować efektywne strategie oraz najlepsze praktyki, które można wykorzystać jako narzędzia nauki w przyszłości;

74. podkreśla znaczenie przejrzystości w procesie rozpatrywania skarg i inicjatyw obywatelskich; wzywa Komisję do podjęcia niezbędnych kroków w celu zapewnienia pełnej przejrzystości; wyraża poparcie dla działań Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich mających na celu znaczne zwiększenie przejrzystości i odpowiedzialności wobec obywateli UE wszystkich instytucji i organów Unii;

(?) „Maison de l'Europe” w języku francuskim, <https://www.maisons-europe.eu/>

Środa, 9 marca 2022 r.

75. jest głęboko przekonany, że dostęp obywateli do dokumentów instytucji europejskich jest podstawą demokracji uczestniczącej; podkreśla w związku z tym potrzebę przejrzystości i rozliczalności instytucji wobec obywateli;

76. podkreśla, że debata na temat przyszłości UE powinna doprowadzić do udoskonalenia instrumentów uczestnictwa obywatelskiego, które umożliwią stworzenie Unii bardziej demokratycznej, przejrzystej i otwartej na swoich obywateli;

o

o o

77. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich, rządów i parlamentom państw członkowskich oraz ich rzecznikom praw obywatelskich lub odpowiadającym im organom.
